

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین، مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال سیزدهم

۲ شنبه ۱۳ آبان ماه ۱۳۳۶

شماره ۴۷۰۸

شماره مسلسل ۱۲۴

دوره نوزدهم قانونگزاری

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۲۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه

دوم آبان ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
 - ۲) بیانات آقای نایب رئیس بمناسبت روز ملل، متحد و مولود مسعود اعلیحضرت همایون شاهنشاه
 - ۳) تقدیم یک فقره سؤال بوسیله آقای اقبال
 - ۴) بیانات قبل از دستور - آقایان: صادق بوشهری - دکتر دادفر - دکتر حسن افشار - حشمتی - ارباب
 - ۵) تقدیم لایحه بودجه ۱۳۳۶ مجلس شورای ملی بوسیله آقای سلطان مراد بختیار
 - ۶) طرح و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع بتقلیل مدت افراد نیروی دریایی
 - ۷) شور اول گزارش کمیسیون نظام راجع بتمدید مدت معافیت مشمولین متولد از ۱۳۰۶ تا ۱۳۱۱
 - ۸) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس ساعت ده صبح بریاست آقای عماد تربتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: قبادیان، جلیلی و دکتر سعید حکمت، کورس، دکتر اصلان

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل

قرائت میشود

است لذا امروز را ملل عضو سازمان روز ملل متحد نام نهاده و نسبت بآن ابراز علاقه و احترام مینمایند.

جمعیت ایرانی طرفدار ملل متحد نیز امروز را جشن گرفته و برای بعد از ظهر در دانشگاه تالار این سینما مراسمی برگزار میشود مجلس شورای ملی ایران که خود در شهریور ماه ۱۳۲۴ منشور ملل را تصویب نموده است این روز را بسیار فرخنده و ارجمند میدانند (صحیح است) کشور صلح طلب و آزادیخواه ایران یکی از وفادارترین و قدیمیترین و صمیمیترین اعضا این سازمانست (صحیحست)

زیرا این سازمان که متعلق به جمیع کشورها و کلیه ملل جهانست بغیر از آرامش و استقرار صلح و جلوگیری از اشتعال نائرة جنگ و رعایت کامل حقوق بشر و حفظ آزادی ملل در نحوه زندگی و حکومت ملتها بر سرنوشته خویش مطابق عقاید خود نظری ندارد این سازمان همیشه نسبت به پیشرفت امور اجتماعی و اقتصادی دنیا کوشا بوده است اجرای عدالت و مساوات را خواستار است.

اعلیحضرت همایونی که همیشه طراوشات افکار تابناک و راهنماییهای خردمندانه ایشان روشنی بخش راه و روش ملت ایران است (صحیحست) همیشه پشتیبانی و تأیید از سازمان ملل را تشویق و ترفیع می فرموده اند و بزرگترین تشویقی که از جمعیت ایرانی طرفدار ملل متحد فرموده اند ریاست عالییه این جمعیت را قبول و عملاً به ملت ایران برای طرفداری و علاقمندی به سازمان ملل سرمشق داده اند

سال گذشته این سازمان قدم های

افشار، سنندجی، سعیدی، اسفندیاری، دکتر جهانشاهی، دکتر آهی، امید سالار عبدالحمید بختیار، غضنفری، ذوالفقاری، مجید ابراهیمی، قراگزلو، دکتر بینا، اردلان، صفاری، اعظم زنگنه، فولادوند، مهندس شیبانی، بزرگ ابراهیمی، عامری، مهندس سلطانی، هدی، خلعت بری، کاظم شیبانی، دکتر شاهکار، دکتر نفیسی، صرافزاده، دکتر امین، اورنگ، رامبد، دکتر فریدون افشار، معینزاده، مشار، غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر طاهری، اریه، سالار بهزادی، قرشی، دکتر سید امامی، نصیری، دیرآمدگان و زودرفتگان با اجازه - آقایان: دکتر عمید، خرازی، دکتر اسدی پردلی

نایب رئیس - اعتراضی بصورت مجلس نیست؟ آقای سلطان مراد بختیار سلطان مراد بختیار - اصلاحاتی لازم است که تقدیم میکنم بفرمائید اصلاح شود نایب رئیس - دیگر نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود

۲- بیانات آقای نایب رئیس

بمناسبت روز ملل متحد و

مولود مسعود اعلیحضرت

همایونی

نایب رئیس - بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضر است امروز مصادف با ۲۴ اکتبر و دوم آبانماه است روزیست که منشور ملل متحد در اکثر کشورهای عضو سازمان ملل متحد تصویب رسیده و ۱۲ سال قبل در چنین روزی این منشور رسمیت یافته و لازم الاجرا گردیده

مؤثری در راه منشور خود برداشت از جمله اعزام نیروی صاحب بصیرت و پاک کردن کابل سوئز و تصویب اساسنامه مؤسسه بین المللی انرژی اتمی بمنظور مصرف انرژی اتمی برای بهداشت و صلح و کسبهای اقتصادی و فنی واعزام کارشناسان برای بهبود امور بهداشتی و فرهنگی و عمرانی و اقتصادی و امور تعاونی برای بسیاری از ملل عقب افتاده بوده که شاهد کمال علاقه و مراقبت و مساعدت سازمان ملل نسبت بکشورهای عضو خود بود مجلس شورای ملی ایران این روز فرخنده را بعموم ملک صبح طلب و آراد جهان و اعضاء این سازمان تبریک میگردد و از خداوند متعال توفیق کامل این سازمان مقدس جهانی را برای نائل شدن بهدفهای عالی و مفید خود خواستار میباشد مطلب دیگری که لازم بود تذکر داده شود روز شنبه مولود مسعود اعلیحضرت هایونی است که برای سلام رسمی وقت برای ساعت نه و نیم معلوم شده که البته عموماً بافتخار شرفیابی و عرض تبریک حضوری بیشکاه ملو کانه نائل خواهیم شد این روز برای ملت ایران بسیار مبارک و میبویست (صحیحست) خداوند متعال در چنین روز فرخندهای بملت ایران چنین مولودی و در نتیجه چنین شاهنشاهی عدالت گستر زو ف دو کرات داشتمند عزایت فرموده (صحیحست) و منت ایران بوجود شاهنشاه خود افتخار دارد و بخود می - باله که رهبری خردمند دارد و افکار روشن و عالی شاهنشاه خود را مشعل فروزنده راه خود قرار داده است و در تحت توجهات ملو کانه عوم ایرانیان در سایه آرامش و آسایش زیسته کشور ایران در راه ترقی و تعالی خود کام مؤثر و سریمی بر میدارد (اشاءالله)

عوم نمایندگان این روز خجسته و این موهبت الهی را بیشکاه شاهنشاه محبوب و خاندان جلیل سلطنت و بعموم ملت ایران تبریک و تهنیت گفته از خداوند متعال مزید عمر و توفیقات و دوام سلطنت شاهنشاه معظم را خواستاریم (صحیح است صحیح است)

۳- تقدیم یک فقره سؤال بوسیله آقای اقبال

نایب رئیس - آقای اقبال

اقبال - سؤالی است از وزارت دادگستری که تقدیم میشود نایب رئیس - بسیار خوب بجزایان گذاشته می شود

۴- بیانات قبل از دستور آقایان صادق بوشهری - دکتر دادفر - دکتر حسن - افشار - حشمتی - ارباب

نایب رئیس - نطق قبل از دستور شروع می شود، آقای صادق بوشهری

صادق بوشهری - بنده در کلیه

دوره هایی که افتخار نمایندگی مجلس شورای ملی را داشتم اولین دفعه ای است که از نطق قبل از دستور استفاده میکنم دلیل هم این بوده است که باصطلاح شهوت کلام نداشته ام و مذاکرات مجلس شورای ملی را هم واجب کفائی میدانستم آقایان نمایندگان محترم تمام مطالب را بنحو اتم و اکمل میفرمایند مثلاً بنده هر چه از گرانی هزینه زندگی بخواهم صحبت بکنم آقایان پیش از بنده تمام این مطالب را صحبت کرده اند دیگر احتیاجی بتکرار مکررات نیست آن چیزی که بنده را مجبور کرد امروز چند دقیقه ای از وقت ذی قیمت آقایان را اشغال کنم اینست که آقایان در جراید ملاحظه فرموده اند که شخصی بنام هراتی که داروی مرض سرطان را کشف کرده این ادعا تا چه اندازه صحت داشته باشد بنده البته اهل فن نیستم و نمیتوانم قضاوت بکنم ولی بعقیده بنده ادعا بقدری بزرگ است بقدری مهم است که بنده تصور میکنم اگر این ادعا صحت داشته باشد از اول خلقت بشر تا امروز یک چنین عمل بیکی که برای جامعه بشریت اینهمه مفید باشد انجام نشده مرض خانمان بر انداز سرطان آقایان میدانند که در هر سال پیش از تلفاتی که در جنگ آیین - المللی بدینا وارد آمد بدون سر و صدا مردم را بگورستان میبردند (صحیح است) الان میلیونها نفر از افراد بشر مبتلای باین مرض هستند و بانتظار مرگ حتمی و قطعی دقیقه شماری میکنند این آدم آمده است ادعا می کند که یک چنین دوائی کشف کرده و بعقیده من گناهی نکرده و جریم هم مرتکب نشده است (صحیح است) البته وزارت بهداشتی که پیگوید قانون بجا اجازه نمیدهد شخصی که طبیب نیست اجازه طبابت بدهیم البته این مسئله کاملاً صحیح است همه ما هم همین را میگواییم و انشاءالله امیدوارم که قانون در همه جا اینچنین اجرا بشود ولی متأسفانه الان ملاحظه میفرمایید شاید در این شهر بیش از هزار ناهزار رویانصد دواخانه است آقایان در هر یک از این دواخانه ها هاشرف بیربیطار بکشد که من فلان کسالت را دارم ملاحظه میفرمایید که هر شاگرد دواخانه ای برای شطابابت میکند یا قرص میدهد یا شربت میدهد تمام شاگرد دافرو و شهابتی درک انز کسیون میزنند آقایان میدانند که انز کسیون در ذره چه خطراتی دارد و جزئی ترین اشتباه موجب مرگ حتمی می شود ولی خوب قانون در این مورد بخصوص اغماض کرده است بنده هم عقیده ندارم البته قانون باید محترم باشد ولی این عملی که بعداً نسبت باین شخص کردند برخلاف قانون است ما بایستی ببینیم که دنیادراین قبیل موارد چه می کند اول که صعبه خلاف قانون بود آن گذشت و تصمیم گرفته شد که پنج نفر مرض در اختیار این شخص گذاشته شود در جراید خواندیم که قرار است پنج نفر

مریض باین آدم معرفی بکنند و بعد هم خوانندیم که پنج نفر مریض معرفی شده اند و در بیمارستان بستری شده اند (طباطبائی - پنج تا مرده در اختیار او گذاشتند) روز بعد نوشتند که این پنج نفر مریض را هم از بیمارستان مرخص کردند چرا ؟ آقای رئیس بیمارستان فرموده بودند من چون کار دیگری داشتم عقب آنکار رفتم معاون من که این پنج نفر را معرفی کرده مورد قبول من نیست بنده هر چه فکر کردم که چه کاری مهمتر از این برای آقای رئیس بیمارستان پیش آمده است که این کار را اول کرده اند عقب آن کار رفته اند نفهمیدم شاید مثلاً بوجه مریض خانه را برده اند از نظر وزارت بهداشتی بکنند رفته اند که در خروج معطل نباشند تا می معاون هم موسسه ای برای همینکار تعیین می شود که اگر برای رئیس کاری پیش آمد کرد در قیاب او کار معطل نماند و معاون کارهایش را انجام بدهد اما بیمارانی که در اختیار این آدم گذاشته شده است بعقیده من خلاف قانون در همین جاست اولاً بیمارانی که بایشان داده شده است بیمارانی هستند که بهیچطور که جناب آقای طباطبائی فرمودند حتی آقایان در هم جواز دفنش را طبیب معالجش صادر کرده (چند نفر از نمایندگان - دروغ بوده) همه جور مساعده شنیده بودیم جواز دفن مساعده نشنیده بودیم که برای مریض جواز دفن مساعده صادر کنند این مرضی که میخواسته برود بمسگر آباد و راحت و فارغ بخواهد این علیه ما علیه هراتی باعث شده است که شربتی باو بدهد شربتش هم شیرین بوده است این مریض منصرف شده است حالایک عده مریض یکماه در مریضخانه خوابیده اند با آن وضعیت خراب و آن هوای کثیف و آطاق که قطعاً آقایان در روزنامه ها خوانده اند که همیشه جناب آقای نخست وزیر تشریف برده اند مریضخانه مریضی داشتند که عیادت کنند بعداً هم مراسله ای در روزنامه اطلاعات نوشته بودند که این مریض من حالش بهتر است و ضمناً از تأخیری که از موضع بیمارستان بایشان دست داده بود و از وضعیت بیمارستان شکایت کرده بودند که این اطاق ها با وضعی که من دیدم آدم سالم برود آنجا مریض میشود شما بیمار سرطانی را فرستاده اید آنجا که معلوم میشود جواب رئیس بیمارستان واقفاً جواب قانع کننده جیبی بود بنده عرض کردم که ما اطلاعات رسمی نداریم ما در روزنامه ها میخوانیم نوشته بود که ما باین مرضی کاغذ فدایت شوم نوشته بودیم که بایاید در مریض خانه چند نفر مریض آمدند مریضخانه دلمان سوخت و دوا اطاق پرستار و سرپرستار در اختیار آنها گذاشتیم حالاً در وقت و نیمشان هم باقی است من نمی دانم پرستار و سرپرستار مگر اطاش باید جنب مستراح باشد باید

هوای اطاقش متعفن باشد مگر پرستار در پرستار آدم نیستند و مریضخانه باید وضعیتش این باشد این را هم بنده نمی دانم در هر مورد بنده نه هراتی را دیدم و نه می شناسم و نه می شناسم که می بینیم و می شنویم اثر دوائی این مریض را نمی شود تا اندازه ای منکر شد حال بنده کاری بسایر مرضی ندارم ولی بکنم مریض می بینیم که روزنامه اطلاعات در اختیار این آدم گذاشته از وقتی که مشغول معالجه این شده مرتباً هر شب وضعیت مزاجی او را می نویسد اول اصلا حالت حرف زدن نداشته حالا که از این دوا استفاده میکنند می شنویم حرف می زند و غیابش هم روزی یک مرغ است که بنده و شمانیتو انیم بخوریم این مریض با کمال میل و اشتها میخورد حال هم خیلی خوب است زد اثر عمل ما را توانیم یک مرغ را بخوریم) خدا ساهی تا ز کم نکند در هر صورت تا این اندازه مؤثر است پس باید این شخص را تشویق کرد (صحیح است) اصلاً رویه ای که از اول گرفته شده بود غلط بود این جوارو جنجال را بیا کرده این را اول عرض کردم که بنده اهل فن نیستم ولی این را می دانم که مرض بخورد خود هیچوقت کشته نیست یعنی مریض سرطان با همه سختی که دارد اگر در سایر اعضای انسان اثری نداشته باشد و تغییراتی ندهد خودش بخوردی خود کشته نیست مریض سرطان میبرد اثراتش این است که در قلبش مؤثر میشود و قلبش ضعیف میشود و کلیه و کبدش را از کار میاندازد اشتهاش را از بین میبرد و معده اش را خراب میکند و نتیجه این میشود که منجر بمرگ میشود حالا اگر یک نفر مبتلا بسرطان قلبش خوب کار کرد کلیه و کبدش کار کرد و اثرات ظاهر نشد و اشتهاش سرجا بود این که نظاره مردو اثری درش نخواهد کرد عده ما هم است که از مرض ایجاد میشود حالاً پنج مردنی را باین ترتیب در اختیار این آدم گذاشته اند در صورتیکه بعقیده من حق این بود که این پنج نفری که با اختیار این شخص گذاشته اند ده یا نوزده نفر از اطباء درجه اول متخصص که هر یک در رشته تخصصی داشته باشند یک عده ای قلب را از نظر بگیرند یک عده ای کلیه و کبد و عده ای معده را مواظبت کنند ضمناً شربتی هراتی را هم بهش بدهند ببینند روی سرطان چه اثری دارد مضافاً اینکه حال ما بنده میگویند از شربت هراتی کسی از این رفته در این سم نیست مثل بنفشه و گل گاوزبان است این دوا های ایرانی اگر خاصیتی نداشته باشد ضرری هم نمیرساند این را امتحان میکردند و اینهمه سر و صدمه ببلند نمی شد در حالی که این قضایا اینطور مکتوم میدارند برای مرضیانی که یک اندازه ای مورد نظر جامعه باشد مگر اطاش روز پرور هر ۲۴ ساعت یک اعلام

میدهند که حالش چه بود میزان تبش چه بود راحت خوابیده بود اعلامیه صادر می شود مرضی که این ادعا ادعای کوچکی نیست الان بطوریکه من اطلاع دارم میلیاردها برای کاشف این دوا در بانکهای اروپا خوابیده هر ساعت جا داشت که راجع باین آدم اعلامیه داده شود در روزنامه ها نوشته شود در ادب و تبلیغات شود وضعیت روشن شده مردم همه تکلفشان را بداند الان هیچکدام از آقایان که اینجا نشسته اند نمیدانند که این صحبت هائی که میشود تا چه اندازه درست است و تا چه اندازه درست نیست هیچکس نمیداند اگر هر روز هر ساعت وضعا اعلام نمیکردند بنده میگویم که این کمسیون تشکیل شده حق این بود که این کمسیون وضعیت هفته گذشته را اعلامیه میداد که این مریض قدمه سرطانش کوچک شده است یا نه وضعیت سایر مریض ها در چه حال است چرا از مردم قاصم میکنند چرا در امر انالکلیف میگذازند نمیدانم این آدم وقتی که ادعا کرد این دوا را بهش التماس نمود دادند بعد رایش یک هفته ضرب الاجل تعیین کردند یک هفته ضرب الاجل برای چیست ضرب الاجل برای این است که برود استر کین بخورد که دوائی سرطان کشف کرده است و مضحک تر از همه این است که گفته بودند ما میخواهیم از ایشان تعهد بگیریم که مریضین مصاحبه نکنند چرا مصاحبه نکنند کاری که هر روز و هر ساعت خودشان می کنند این آدم خودش میگوید جسته گریخته مطالبی میگوید چیزی که سایرین میگویند او هم میگوید چرا اثرش تعهد بگیرند در صورت بعقیده بنده این وضعیت آنطوری که باید و شاید جریانش طی نشده بیشتر نگرده در آن عمل می کند حالا بعقیده بنده دیر نشده است همینطور که عرض کردم بایاید کمسیون تشکیل بدهند از اطباء متخصص و وضعیت را این افراد در نظر بگیرند و تأثیر دوائی هراتی را روی مرضی امتحان بکنند اگر درست بود زهر افتخار برای ایران و ایرانی اگر هم درست نبود که خجالت ندارد سرشکستگی ندارد روزی هزاران نفر در دنیا ادعای هزار کشف و اختراع کرده اند بعد که دیده اند درست نیست چه اثری دارد مضافاً اینکه حال ما بنده میگویند از شربت هراتی کسی از این رفته در این سم نیست مثل بنفشه و گل گاوزبان است این دوا های ایرانی اگر خاصیتی نداشته باشد ضرری هم نمیرساند این را امتحان میکردند و اینهمه سر و صدمه ببلند نمی شد در حالی که این قضایا اینطور مکتوم میدارند برای مرضیانی که یک اندازه ای مورد نظر جامعه باشد مگر اطاش روز پرور هر ۲۴ ساعت یک اعلام

موسوی استفاده می کنید صادق بوشهری - یک عده اشخاص از خود گذشته ، از جان گذشته یک وقت از اینها یک عملی سر میزنند هر روز می شنویم که اینها جلوی مریضخانه لقمان الدوله جمع میشوند و داد و فریاد راه میاندازند برای شربت از طرفی هم منشان میکنند که شربت بهشان ندهند آنوقت یک بیمار از جان گذشته که اطبشان برنگردد که خود ندارد یکوقت هر کتی از شربت میزنند که اسباب روسیاهی ما میشود این عملیات ما را در نظر دنیا کوچک می کند اول شخص مملکت اعلیحضرت هایونی سعی و کوشش دارند که ایران و ایرانی همیشه سر بلند و با افتخار زندگی کند بنده خاطر می آید زمان شاهنشاه فقید در انگلستان محصل بودم اول با وضعی که شرفی ها داشتند ما از معرفی خودمان همیشه باو امتناع داشتیم بولی ایشان که آمده بودند وضعت سایر مریض ها در چه حال است چرا از مردم قاصم میکنند چرا در امر انالکلیف میگذازند نمیدانم این آدم وقتی که ادعا کرد این دوا را بهش التماس نمود دادند بعد رایش یک هفته ضرب الاجل تعیین کردند یک هفته ضرب الاجل برای چیست ضرب الاجل برای این است که برود استر کین بخورد که دوائی سرطان کشف کرده است و مضحک تر از همه این است که گفته بودند ما میخواهیم از ایشان تعهد بگیریم که مریضین مصاحبه نکنند کاری که هر روز و هر ساعت خودشان می کنند این آدم خودش میگوید جسته گریخته مطالبی میگوید چیزی که سایرین میگویند او هم میگوید چرا اثرش تعهد بگیرند در صورت بعقیده بنده این وضعیت آنطوری که باید و شاید جریانش طی نشده بیشتر نگرده در آن عمل می کند حالا بعقیده بنده دیر نشده است همینطور که عرض کردم بایاید کمسیون تشکیل بدهند از اطباء متخصص و وضعیت را این افراد در نظر بگیرند و تأثیر دوائی هراتی را روی مرضی امتحان بکنند اگر درست بود زهر افتخار برای ایران و ایرانی اگر هم درست نبود که خجالت ندارد سرشکستگی ندارد روزی هزاران نفر در دنیا ادعای هزار کشف و اختراع کرده اند بعد که دیده اند درست نیست چه اثری دارد مضافاً اینکه حال ما بنده میگویند از شربت هراتی کسی از این رفته در این سم نیست مثل بنفشه و گل گاوزبان است این دوا های ایرانی اگر خاصیتی نداشته باشد ضرری هم نمیرساند این را امتحان میکردند و اینهمه سر و صدمه ببلند نمی شد در حالی که این قضایا اینطور مکتوم میدارند برای مرضیانی که یک اندازه ای مورد نظر جامعه باشد مگر اطاش روز پرور هر ۲۴ ساعت یک اعلام

گرفته است در اساستنامه جامعه ملل پیش بینی نشده بود بدیخته جنگ بین المللی دوم پیش آمد و در همان روزهای تیر و آبان یعنی روزهای سال ۱۹۴۱ که دنیا در خاک و خون میغلطید در روی کشتی پرستار افروز منشور سازمان آتلانتیک با مضای رئیس جمهور امریکا ونکست وزیر اسبق انگلستان رسید و این منشور مقدمه منشور ملل متحد گردید که در سال ۱۹۴۸ با امضاء رسید سازمان ملل متحد برای دنیا تنها یک سازمان حفظ صلح نیست اگر ما باین سازمان احترام میکنیم و تکریم و تعظیم در مقابل این سازمان میزنیم برای حفظ صلح دنیا نیست برای این است که این سازمان علاوه بر اینکه توانسته است تا امروز خدماتی از نظر حفظ صلح و آرامش در دنیا انجام بدهد و مخصوصاً در تقاضای آذربایجان نسبت بملت ایران کمکهای ذقیقه ای کرده است (صحیحست) و ما از این جهت همیشه شکر گذار از این سازمان هستیم علاوه بر این سازمان ملل متحد خواسته است اساس قزو بدیختی و مرض را از لحاظ اقتصادی از دنیا برده کن کند و این مناسب است سازمان ملل متحد علاوه بر جنبه سیاسی امروز دارای یک جنبه اقتصادی قوی شده است و همین جنبه اقتصادی است که سازمان اجازه داده است که دارای مؤسسات گوناگون باشد این سازمان های وابسته به سازمان ملل متحد از قبیل بنسلف ، یونسکو ، سازمان جهانی بهداشت بانک توسعه و ترمیم بین المللی و صندوق بین المللی پول تمام آسازمانهای که بنده اسم نمبر اجازه داده است باینکه سازمان ملل متحد در زمینه بهبود سطح زندگی بخصوصاً ملت های عقب افتاده قدهای مؤثری بر دارد ما امید داریم منشور ملل متحد که برای رعایت حق و آزادی و عدالت و بمنظور جلو گیری از تجاوز و جنگ و خونریزی بوجود آمده است همیشه نصیب العین کسانیکه بخواهند با تجاوز و زور گوئی بحقوق دیگران تجاوز کنند (صحیحست) است) امید داریم مال کوچک که امروز در پشت میز سازمان ملل متحد با دول بزرگ همبایه و یکسان هستند بتوانند آسازمان را آنطوریکه واقفا منظور نمایان گذارند آن بوده است حفظ کنند (صحیح است) مطلب دیگری که بنده فرصت میدهد که عرض نمایم کسان محترم برسانم میلاد مسعود شاهنشاه است که روز چهارم آبان است و البته ملت ایران بطور کلی و ما نمایندگان مجلس شورای ملی بالاخص این میلاد مسعود را بعضور مبارکشان تبریک عرض میکنم (صحیح است) و ما مفتخریم که دارای یک چنین پادشاه عادل و مکررات خبری هستیم بنده در روز جز و معدومین انجمن خبری تبریکهای بودم والله بخدا اشک شوق از دیدگان من جاری بود که میدیدم با چه حرارت و مواظبت و مراقبت بتنگا خبریه توانسته است بچه های

بود قطعاً از این مذاکره قبل از دستور هم خود داری می شد (عبیدی) - برای مجلس نمی شود تو همین کردی

ولی از آنجا که یک طرح ساده و عادی که شامل مختصر تأمین برای کارگران بود از لحاظ بعضی از همکاران محترم که در حسن نیت آنان هنوز هم تردید نمیکنم موجب سوء تفاهات گردید لذا بدستور حزب مردم برای رفع هر گونه سوء تفاهام احتمالی کلیاتی را بعرض مجلس شورای ملی و کلیه افراد ملت ایران می رسانم تا وضع اشخاصی که بی جهت یا با جهت از فعالیت حزب مردم نگرانند برای خودشان و سایرین روشن گردد.

هدف حزب مردم ایجاد رژیم اقتصادی سالمی است که موجب تکثیر محصولات کشاورزی و فرآورده های صنعتی و بالا رفتن سطح زندگی مردم گردد و در همین حال کشاورزی و کارگر را از طریق مالک شدن در زمین و سهم شدن در منافع کارخانه بکار خود علاقمند سازد و حداقل معیشت آنانرا تأمین کند و بهداشت و فرهنگ را در بین آنان تعمیم دهد و بیکاری و فقر و بیثباتی را از بین ببرد.

مرامنامه حزب مردم اصول کلی نیل باین هدف را ارائه میدهد و بر خلاف تبلیغات زهر آگینی که در خصوص مرامنامه حزب ما جسته و گریخته بعمل آمده است به وجهی حزب مردم مخالفتی با مالکیت مهم از ارضی و غیر آن ندارد و بار عایت نهایت احترام نسبت بحق مالکیت و شاید بدلیل اهمیت فوق العاده ای که برای مالکیت می شناسد گوشش خواهد کرد که بر تعداد مالکین نسبت قابل توجهی بیفزاید (چند نفر - صحیح است).

نماینده گان فرا کسیون حزب مردم ملاحظه نشان داده اند که در تصویب خود فقط از منافع کشور بیرونی میکنند در این موارد تعصبی از لحاظ اقلیت یا اکثریت ندارند طرحی که در جلسه پنجشنبه قبل تقدیم شد کمترین و کوچکترین اقدامی است که برای تأمین وضع کارگران در کارگاهها میتوان کرد و مخصوصاً دولت باید بیش از همه از تصویب این طرح راضی باشد

البته فعلاً که طرح مزبور در کمیسیون کار مطرح است اگر دولت یا هریک از آقایان واقعاً برای تربیدن تأمین پیشنهاد اصلاحی بنمایند مشروط بر آنکه مستلزم تأخیر تصویب اصل موضوع نباشد کلیه اعضاء فرا کسیون حزب مردم با آن موافقت خواهند کرد

آقایان در سابق دسته ای بودند که از گرفتاری و بدبختی کارگر بعنوان وسیله کار استفاده میکردند ولی هیچوقت واقعاً در مقام کره گشائی و رفع اشکال نبودند حتی جلوی هر اقدام مثبتی را هم که دولتی

در این زمینه میخواست انجام دهد میگرفتند ولی منظور حزب مردم از تقدیم این طرح و اصرار بتصویب آن رفاه حال کارگر و تأمین حسن رابطه کارگر و کارفرما میباشد و باز هم تکرار میکنم که بهر پیشنهاد اصلاحی که بهتر و بیشتر وضع کارگر را در کارگاه تأمین کند و از اخراج بدون علت او جلوگیری نماید خواه از طرف دولت باشد و خواه از طرف هریک از آقایان نمایندگان موافقت خواهیم کرد. (صحیح است)

در جلسه گذشته آقای معاون وزارت کار راجع بنده مطالبی اظهار فرمودند که رابطه آن با طرحی که از طرف فرا کسیون حزب مردم تنظیم و تقدیم شده بود زیاد روشن نبود ولی بهر صورت من از ایشان متشکرم که ضمن ادعای این مطلب که دولتهای گذشته توجه زیادی بقانون کار داشته اند علقه مرا باین قانون در مدتی که معاون وزارت کار بوده ام تصدیق کرده اند و بطوری که ملاحظه میفرمایند هنوز هم با اصلاح این قانون و اجرای صحیح آن علاقمندم اما مطالبی را که باید بعرض مجلس شورای ملی برسانم اینست که اظهارات آقای معاون وزارت کار در جلسه گذشته دائر بر اینکه چون قانون کاملی که شامل تمام مسائل مربوط بکار است تقدیم خواهند کرد و دیگر لزومی باصلاح قسمتی از قانون سابق نیست فقط انوری بوده است که مانع تصویب فوریت طرحی شود که تا اندازه ای از بلاتکلیفی و سرگردانی کارگران در این فصل زمستان جلو گیری میکند.

آقایان همانطور که عرض کردم فرا کسیون حزب مردم از هر اقدام و هر پیشنهاد و هر طرح و هر لایحه ای که بنفع مردم باشد پشتیبانی خواهد کرد و در کارهای عمومی لجاج و هناد خصوصی بخرج نمی دهد.

آراء موافق فرا کسیون حزب مردم نسبت بلوایمی که بلافاصله پس از رد فوریت طرح پیشنهادی مطرح شد جای تردیدی در این مورد باقی نمی گذارد.

بنده هم مانند بسیاری از همکاران در جلسه قبل تصور کردم که آقای معاون وزارت کار لایحه ای راجع بقانون کار بمجلس تقدیم کرده اند این بود که برای تسریع در رسیدگی بان لایحه و طرح پیشنهادی فرا کسیون حزب مردم کمیسیون کار را برای امروز ساعت ۸ و نیم صبح دعوت کردم ولی معلوم شد که لایحه جناب آقای معاون وزارت کار حتی از لحاظ صورت ظاهر هم برای تقدیم بمجلس کافی نبوده است نه عنوانی داشته و نه امضائی و اصولاً در آن جلسه لایحه ای از طرف ایشان بمجلس تقدیم نشده است (فضائی - ملاحظه) بله فقط ظاهرش این بوده که تقدیم شده است روز وزارت کار برداری و جرابد خبری داده

بود دایر بر اینکه یکی از کارکنان سابق بلژیکی را برای نوشتن قانون کار دعوت کرده است.

آقایان نموده قانونی که مستشار تنظیم آن تازه از خارج وارد شد است قطعاً در این زمستان بدست کارگران نخواهد رسید و این مطلب را فرا کسیون ما در مقدمه طرح پیشنهادی با اطلاع نمایندگان محترم رسانیده است.

بهر صورت وزارت کار یعنی دستگاهی که در اثر نارسائی بعضی از مواد قانونی فعلی کار در اجرای وظایف اصلی و طبیعی خود دچار مشکلات است بامانورهای پارلمانی از تصویب فوریت طرحی ممانعت کرد که حداقل قسمتی از گرفتاریهای او را مرتفع میکرد. خدایا زین معما پرده بردار (احسن)

نایب رئیس - آقای حشمتی بمفرمائید

حشمتی - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مسبوق است در شب در ستون اخبار خارجی روزنامه اطلاعات متن اظهارات آقای بهرو از قول رادیوی قاهره درج شده بود که هیئت این خبر را بعرض آقایان محترم می رسانم: «رادیو قاهره نیز در شب متن اظهارات بهرو را در مورد میمان بغداد منتشر ساخت نهرو در کنفرانس مطبوعاتی خویش که از رادیوی قاهره پخش شده خاطر نشان ساخته که حوادث سوریه ثابت نموده که اتحاد اعراب نیرومندتر از میمان بغداد است نهرو گفت که کشورهای ترکیه پاکستان عراق و ایران این پیمان را به منظور ایجاد تفرقه در میان کشورهای عربی بوجود آورده اند ولی حوادث سوریه نشان داد که بین اعراب وحدت کامل برقرار است»

این عین خبری بود که بعرض رسید واقعاً جای بسی تأسف و تعجب است که شخصیتی مثل آقای نهرو که همیشه دم از صلح و صفا میزند در چنین موقعیت خطیری که بیم بروز اختلافاتی که ممکن است خدای نکرده بشروع جنگ سوم منجر شده و در نتیجه انهدام بشریت را در بر داشته باشد در عرض استفاده از شخصیت خود بمنظور تخفیف بحران بیک سلسله بیانات برخلاف حقیقت و تحریک امیز مبادرت مینماید ما بارها گفته ایم که شرکت مادر میمان بغداد جز بمنظور دفاع از میهن خود در صورتی که تجاوزی بعمل آید نظر دیگری نداشته و نداریم (صحیح است) با توجه بسوابق تاریخی و مخصوصاً بعضی طرفی و اشغال میهن عزیز ما که در طی جنگهای اول و دوم جهانی بدون هیچگونه علت و سببی صورت گرفته و اینهمه خرابی ببار آورده که هنوز هم که هنوز است ملت صدمه دیده ایران از عواقب شوم آن رهائی پیدا نکرده (صحیح است) هر شخص منصفی تصدیق

خواهد کرد (صحیح است) که اقدام ماکلا به جا بوده و بهیچوجه جنبه تهاجمی و ایجاد تفرقه نبوده و نیست در حالی که هر طفل دبستانی بخوبی درک میکند که مقصود آقای نهرو این همه حقه کشی و واژگون جلوه دادن حقایق آنست که با گستاخ در میمان بغداد شرکت نموده (صحیح است) و تصور میکنند که اگر کشور در عرضه سیاست جهانی تنها باشد بهتر میشود که حق مسلم این کشور را در مورد منطقه مسلمان نشین کشمیر از بین برد (صحیح است) و نظر اصلی او از این همه حملات بی دردی بی بیمان بغداد جز تملیق کشمیر چیز دیگری نیست در صورتیکه اگر آقای نهرو یک اعطاء بعقل سلیم خود منصفانه مراجعه نماید خواهد دید که در چنین موقعیتی که اصل آزادی بخطر افتاده و موجودیت بشر در آستانه فنا و اضلال است بهتر این است که از مسائل کوچک و نظریات فرعی که در هر موقع ممکن است با آنها سروصورتی داد صرف نظر نموده و با حقیقت بینی که قهراً باید از صفات برجسته سیاست مدارانی که در مقابل نسلهای آینده و ملت های خود مسئولیتهای وجدانی بگردن دارند باشد قضایا را مورد توجه قرار داده بیش از این سنگرمودو کراسی را که آخرین امید شقیه گان آزادی است متزلزل ننماید و بداند که اینگونه اقدامات ممکن است موجب ازهم گسیختگی جنبه رمو نراسی شده و بالا اقل باعث گمراهی مردم شود ولی مسلمانان نیز خطه شی آنها که از هم اکنون سیاستشان معلوم در موقع دوست را از دشمن نخواهند شناخت کوچکترین تأثیری نخواهد داشت (صحیح است) هر کس هر طور میخواهد فکر کند ولی حقیقت مسلمی است که آنهایی که برای نظریات خصوصی و یا استفاده های اقتصادی آتش نفاق را بین کشور های دمو کراسی دامن میزنند و میل ندارند دست از سیاست های کهنه و پوسیده کشیده و هنوز شمار سیاسی آنها تفرقه بینداز تا حکومت کثی می یابد متأسفانه فرصت های گرانبهائی را از دست داده و ممکن است خدای نکرده روزی برسد که به اشتباه خود پی برده و وقتی به خود بیابند که مجال هر گونه اقدامی از دست رفته باشد (صحیح است)

نهرو میگوید که نظر ما از شرکت در پیمان بغداد بهم زدن اتحاد اعراب بوده است. چرا؟ مگر ما از ایجاد نفاق بین یک همه کشور عرب که از نظر مذهبی و ایده اولوژی و حتی رژیم ما هم آهنگ و جهانی بدون هیچگونه علت و سببی صورت گرفته و اینهمه خرابی ببار آورده که هنوز هم که هنوز است ملت صدمه دیده ایران از عواقب شوم آن رهائی پیدا نکرده (صحیح است) هر شخص منصفی تصدیق

خواهد کرد (صحیح است) که اقدام ماکلا به جا بوده و بهیچوجه جنبه تهاجمی و ایجاد تفرقه نبوده و نیست در حالی که هر طفل دبستانی بخوبی درک میکند که مقصود آقای نهرو این همه حقه کشی و واژگون جلوه دادن حقایق آنست که با گستاخ در میمان بغداد شرکت نموده (صحیح است) و تصور میکنند که اگر کشور در عرضه سیاست جهانی تنها باشد بهتر میشود که حق مسلم این کشور را در مورد منطقه مسلمان نشین کشمیر از بین برد (صحیح است) و نظر اصلی او از این همه حملات بی دردی بی بیمان بغداد جز تملیق کشمیر چیز دیگری نیست در صورتیکه اگر آقای نهرو یک اعطاء بعقل سلیم خود منصفانه مراجعه نماید خواهد دید که در چنین موقعیتی که اصل آزادی بخطر افتاده و موجودیت بشر در آستانه فنا و اضلال است بهتر این است که از مسائل کوچک و نظریات فرعی که در هر موقع ممکن است با آنها سروصورتی داد صرف نظر نموده و با حقیقت بینی که قهراً باید از صفات برجسته سیاست مدارانی که در مقابل نسلهای آینده و ملت های خود مسئولیتهای وجدانی بگردن دارند باشد قضایا را مورد توجه قرار داده بیش از این سنگرمودو کراسی را که آخرین امید شقیه گان آزادی است متزلزل ننماید و بداند که اینگونه اقدامات ممکن است موجب ازهم گسیختگی جنبه رمو نراسی شده و بالا اقل باعث گمراهی مردم شود ولی مسلمانان نیز خطه شی آنها که از هم اکنون سیاستشان معلوم در موقع دوست را از دشمن نخواهند شناخت کوچکترین تأثیری نخواهد داشت (صحیح است) هر کس هر طور میخواهد فکر کند ولی حقیقت مسلمی است که آنهایی که برای نظریات خصوصی و یا استفاده های اقتصادی آتش نفاق را بین کشور های دمو کراسی دامن میزنند و میل ندارند دست از سیاست های کهنه و پوسیده کشیده و هنوز شمار سیاسی آنها تفرقه بینداز تا حکومت کثی می یابد متأسفانه فرصت های گرانبهائی را از دست داده و ممکن است خدای نکرده روزی برسد که به اشتباه خود پی برده و وقتی به خود بیابند که مجال هر گونه اقدامی از دست رفته باشد (صحیح است)

نماینده (صحیح است) خیلی مضحك است آقای نهرو در شدن پیشنهاد اعلیحضرت پادشاه در استان سمودی را که بانایب حسن نیت به منظور رفع اختلاف بین دو کشور هم کیش ما صورت گرفته است حجاج اتحاد عرب نام مینهد.

در این زمینه سخن بسیار است و بنا به مصلحت سیاسی و ترس از جریحه دار شدن احساسات بعضی از کشورهای هم کیش بیش از این عرض نمیکنم و همین قدر برای استحضار آقای نهرو عرض میکنم که مردم امروزی مشرق زمین با نیم قرن پیش فرق بسیار کرده و سیل حوادث و بدبختی های گذشته آنها را بیدار و هوشیار نموده و دیگر گول بعضی حرفهارا نخورده و بمنافع خویش آگاه هستند و اگر گامی قادر به حل مسائل نباشند مسلماً بدرک و فهم مطالب توانائی کامل دارند در خانه اگر کس است یک حرف بس است (صحیح است - احسن)

بنده عرض خود را خاتمه میدهم و از خداوند توانا استعنا میکنم که در این ایام سخت و لحظات دشوار همه ما را در بنانه لطف خود هدایت فرموده عنایات خود را از ما دریغ ندارد مختصری هم انصاف به جناب نهرو مرحمت فرماید بد نیست و علاوه میکنم که ما همیشه خواستار عظمت و بزرگی ملت هندوستان هستیم و به خوبی میدانیم که این کشور بزرگ در منطقه خاور زمین روزه قابل توجهی بوده و آرزو داریم به حل همه مشکلات داخلی خود موفق گردد.

و هم چنین قوام و دوام کشور های هم کیش عرب را که با عظمت دنیای اسلام بستگی مستقیم دارد از خدا میخواهم (احسن - احسن)

بنده يك قسمت از وقت خود را به آقای مهدی ارباب اگر اجازه بفرمائید

نایب رئیس - آقای ارباب

ارباب - با تشکر از جناب آقای حشمتی که وقت خودشان را به بنده دادند عرض میکنم همه ما هر روز راه شاهدانی داریم همانطوریکه در کارهای عمومی کشور هم هست در امور اجتماعی هم تناقض زیادی دیده می شود اول مشاهده دیر روز خود را بعرض آقایان می رسانم که عده ای از آقایان هم تشریف فرما بودند و حضور داشتند و نتیجه اعمال و فعالیتها و خدمات و فداکاری های جمعیت خیریه ثریا یهلوی را دیدند که با عنایات اعلیحضرت همایونی و تحت توجهات مستقیم ملکه نیکوکار ایران چطور انجام وظیفه میکنند و اطفال بی بضاعت بی سرپرست و یتیمان که بین آنها استعداد هائی دیده میشود که واقعا جای تأسف است که فقر و بیچارگی این نسل را نمیتواند

درست نگاهداری کند حالا يك دستگامی ایجاد شده برای حفظ این طبقه بیچاره آقایان میدانند اصول اولیه زندگی ما تربیت است متأسفانه در خیلی از طبقات چون در بدو زندگی تحت تعلیم و تربیت نبوده اند در سن سی سالگی بیست سالگی بیبالا هنوز احتیاج بتربیت دارند که اولش بنده هستم که سنم خیلی از آنهام بالا تر است (صحیح است) اما وقتی این اطفال بی بضاعت از سن سه سالگی و دوسالگی تحت چنین تعلیماتی قرار گرفته و خدماتی در این جامعه خواهند کرد و خودشان متشاء اثر زیادی خواهند بود (صحیح است) در اینجا بنده از این خانواده های که با عشق باجری متوبات اعلیحضرت همایونی و بخصوص اجرائی متوبات اعلیحضرت ملکه ثریا یهلوی از کار و زندگی خود دست کشیده اند و برایگان شبانه روز در این دستگاه دارند زحمت میکنند و فداکاری میکنند واقعاً تقدیر میکنم همینطور از آقای بهابان سرپرست املاک یهلوی که خود بنده شاهد فداکاریهای این مرد هستم به هم خودم تشکر میکنم زیرامی بینم تمام معنی قلباً و روحاً اجرای متوبات خیر خواهانه ییشوای ما را در نظر گرفته اند و بیش میروند البته عده زیادی از آقایان دیروز مشاهده کردند و هر کدام از آقایان مشاهده نکردند استعنا میکنم تشریف ببرند به بینند چه کردند و چه میکنند اطفال بی بضاعت را چطور نوازش میکنند و تعلیم و تربیت میکنند بنده حالا وقت آقایان را بیش از این نمیگیرم اما از آنطرف يك مردم بیچاره ای هستند يك جمعیت چند هزار نفری وصل باین شهر هستند يك منطقه بیست بنام وجدیه در تابستان سطل آب را بنجرال میخرند و میخورند آنچه از شهرداری و سازمان برنامه خواستند همه جا مشکلات جاوی راهشان گذاشتند و با اینها هیچ کمکی نشد خود این مردم بدبخت آمدند بنجرال و دو ریال از خانه فقرا پول جمع کردند يك حلقه چاه عمیق حفر کردند برای استفاده خودشان هیچ دستگامی هم به آنها کمکی نکرده است حالا میخواهند بهره برداری کنند و يك اطاق روی دستگاه محل حفر چاه بسازند يك بیزنک نامی است این بشهدار نارمک شده آقایان هر روز کار اینها را توقیف میکنند و میگویند که اینها تجاوز کرده اند باباه متر زمین پنج متر زمین يك حلقه چاه برای هزاران فقیر بیچاره که حفر شده آنها از پول خودشان کسی پول نداده از پول کسی است که صبح ناشب جان کنده چهار تومان هملگی کرده است دو ریال برای چاه داده است آنها مگر میگذازند نمیتوانند مردم خودشان کار بکنند نه بمردم کم میکنند يك ما اینطور است يكجا آفتاب نور تا این است که در این موقع بحرانی

قابل ستایش است و يكجا هم اینطور باعث بدبختی مردم هستند و هیچ دستگامی نیست که بحساب اینها برسد واقعا آدم متاثر می شود این بود که لاعلاج این دو موضوع را خواستم در این جا تذکره داشته باشم که مردم کار خوب را خوب میبینند و کار بد را هم بد میدانند در کار خیر بیش از این وسیله شکر گذاری ندارند و در کار بد هم قدرت اینکه تلافی کنند ندارند جناب آقای معاون نخست وزیر استعنا میکنم بفرمائید بروند این شهر دار را به بینند و بپرستند که اولاً برای مردم چه کمکی کرده است و اگر نکرده است حالا که مردم برای خودشان چاهی زده اند و آب تهیه کرده اند به آنها چه کار دارند؟ اصلا دست این ظالم را کوتاه کنند.

۵- تقاضای لایحه ای در خصوص مجلس شورای ملی بوسیله آقای سلطانمراد بختیار

نایب رئیس - نقطه ای قبل از دستور تمام شد و در دستور میروم آقای سلطانمراد بختیار فرمایش داشتند

سلطانمراد بختیار (کار برداز مجلس) - بود که سال ۲۶ مجلس شورای ملی **نایب رئیس** - بکمسیون معاسبات فرستاده میشود

۶- طرح و تصویب گزارش که مبنی بر نظام بتقلیل مدت خدمت افراد نیروی دریائی

نایب رئیس - گزارش مربوط بتقلیل مدت خدمت زیر پرچم افراد نیروی دریائی قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۲۸ مهر ماه ۱۳۲۶ لایحه دولت راجع به تقلیل مدت خدمت زیر پرچم افراد نیروی دریائی از ۲۸ ماه به ۲۴ ماه را با حضور آقای وزیر جنگ مورد رسیدگی قرار داده با ماده فوق العاده قیصر هستیم یعنی در يك میلیون و آن را تقدیم مجلس شورای ملی میدارد ماده واحده - مدت خدمت زیر پرچم افراد نیروی دریائی شاهنشاهی که بموجب تبصره ماده ۴ قانون خدمت نظام وظیفه عمومی مصوب بیست و نهم خرداد ۱۳۱۷ بیست و هشت ماه مقرر گردیده است به بیست و چهار ماه تقلیل داده میشود.

نایب رئیس - کلیات مطرح است آقای دکتر شاهکار

دکتر شاهکار - یکی از دلایل زنده صلح دوستی و مسالمت آمیزی ملت ایران این است که در این موقع بحرانی

دنيا آقای وزیر جنگ عزیز ما لایحه تقابل خدمت زیر پرچم افراد نیروی دریائی آورده است و بسیار کار صحیح و بجائی است (عبیدی نوری - پس شما موافقت؟) آقای عبیدی بنده بلد هستم که چه میگویم اجازه بدهید درستون نوشته است محمد شاهکار مغاف ملاحظه خواهید فرمود و اگر آقا هم همیشه لطف دارید اجازه بفرمائید عرضم را خواهم کرد و به مخالفت خواهد رسید و خواهید دید که دنباله همین عرضی است که کرده ام که آقای وزیر جنگ لایحه ای برای تقلیل مدت خدمت نیروی دریائی آورده اند مخالفم چون فقط چهار ماه کم کرده اند (عبیدی نوری - این درست است) اولش هم درست بود بنظر من جناب آقای وزیر جنگ مادر حدود ۲۷ تا ۲۸ هزار نفر افراد نیروی دریائی داریم اینطور نیست؟ (محمودی - چون اسرار نظامی است نباید گفته شود) ماسر جنگ با هیچکس نداریم در هر حال آمده اند مدت خدمت افراد نیروی دریائی را از ۲۸ ماه به ۲۴ ماه پائین آورده اند البته نهایت خوشوقتی است و اینک من پیشنهاد میکنم اگر موافقت بفرمائید نمایانم همکاران من چه خواهند گفت که يك مقدار دیگر تقلیل بدهیم و حالا عرض میکنم که افراد نیروی دریائی را که از ۲۸ ماه آورده اند

به ۲۴ ماه بقیده بنده به ۱۲ ماه یا ۱۸ ماه پائین بیاورند چون افراد نیروی دریائی را که ۲۸ ماه نگاه میداشتیم بدلائل فنی که فرمودند ۱۲ ماه کافی بود یا چون علتش هم این است که هم از نظر فنی آقا اطلاع دارند در وضع مملکت ما از نظر فنی تیمسار بهر تر از بنده میدانند که اصول جنگ اساساً تغییر کرده است و آنچه که زیاد مؤثر است تعداد افراد و نفرات نیست من میدانم که ارتش شاهنشاهی حداکثر کوشش و فعالیت را میکند که بوسائل مدرن برای خود و دفاع خود مجهز بشود و امیدوارم که در این راه پیشرفت کانی بکند ولی يك مملکتی هستیم که از حیث افراد فوق العاده قیصر هستیم یعنی در يك میلیون و شصت و خورده ای هزار کیلو متر مربع بیست میلیون جمعیت داریم و از این بیست میلیون فقط چهار میلیون جمعیت قابل کار و افراد ارتش را از روز زنده ترین و نیرومند ترین افراد انتخاب میفرمائید و هر چند در این قسمت صرفه جوئی بکنیم و قوه فعاله کشور را بقتلهای دیگر هم برسانیم بنظر بنده فوق العاده مفید خواهد بود خدمت وظیفه خدمتی است که فوق العاده برای این مملکت ضروری است بنده وقتی که از اروپا بر گشتم و چندین سال نیروی جوانی را گذراندم و آدمم در ایران در نظام وظیفه بهر وقت شناسی را یاد دادند من استفاده کردم

ببرند به بینند چه کردند و چه میکنند اطفال بی بضاعت را چطور نوازش میکنند و تعلیم و تربیت میکنند بنده حالا وقت آقایان را بیش از این نمیگیرم اما از آنطرف يك مردم بیچاره ای هستند يك جمعیت چند هزار نفری وصل باین شهر هستند يك منطقه بیست بنام وجدیه در تابستان سطل آب را بنجرال میخرند و میخورند آنچه از شهرداری و سازمان برنامه خواستند همه جا مشکلات جاوی راهشان گذاشتند و با اینها هیچ کمکی نشد خود این مردم بدبخت آمدند بنجرال و دو ریال از خانه فقرا پول جمع کردند يك حلقه چاه عمیق حفر کردند برای استفاده خودشان هیچ دستگامی هم به آنها کمکی نکرده است حالا میخواهند بهره برداری کنند و يك اطاق روی دستگاه محل حفر چاه بسازند يك بیزنک نامی است این بشهدار نارمک شده آقایان هر روز کار اینها را توقیف میکنند و میگویند که اینها تجاوز کرده اند باباه متر زمین پنج متر زمین يك حلقه چاه برای هزاران فقیر بیچاره که حفر شده آنها از پول خودشان کسی پول نداده از پول کسی است که صبح ناشب جان کنده چهار تومان هملگی کرده است دو ریال برای چاه داده است آنها مگر میگذازند نمیتوانند مردم خودشان کار بکنند نه بمردم کم میکنند يك ما اینطور است يكجا آفتاب نور تا این است که در این موقع بحرانی

انضباط را در اینجا بیشتر فهمیدم خوب باید عرض کنم که از طبقه روشنفکر هم بردم فکر بفرمائید با آنچه دلایل آنکه از ولایات و دهات میآید و بکنی بسواد است در نظام وظیفه همان نقش زمان کیومرث را بازی میکند همین برای راه رفتن دست راست و چپ را به اینها یاد میدهند (یک نفر از نمایندگان سواد دارم میخواند) سواد دارش هم میکنند اما عکس العمل اینکار را هم میدانید یعنی چه یعنی دیده این بابا را از زمین و خاک و آبش دور کرده اند و بعد هم هوای شهر بهش داده اند آن یکسال اول بسیار خوب است برای اینکه یاد بگیرد و چون متأسفانه جمعیت ایران کم است و کار این افراد در سایر قسمتهای زندگی ایرانیان مؤثر است من خیال میکنم اگر مطالعه بفرمائید و خدمت زیر پرچم را تقبل بدهید مخصوصاً در نیروی دریایی اگر ممکن است از ۲۴ ماه به ۱۸ ماه بقیده آقای دکتر و بنظر بنده ۱۲ ماه که پیشنهاد هم میکنم تقابل بدهند بسیار بسیار خوب است از این مطلب میخواهم استفاده نکنم در لایحه ای که تقدیم کرده ام این لایحه ها را در کتابها را معاف نکرده اند از آن قسمت که بتوانند صد تومان بدهند و معاف بشوند استعدا میکنم که در این قسمت هم توجیهی بفرمائید که اگر ممکن است این قسمت شامل حال این آقایان لایسنسها و کتورها و دیپلوماها هم بشود.

نایب رئیس - آقای عبیدی نوری موافق هستید بفرمائید.

عمید نوری - بنده موافقم نه مثل مخالفت آقای دکتر بنده موافق این لایحه هستم از همین نظر که ۲۸ ماه به ۲۴ ماه تقابل پیدا کرده و خواستم بجناب آقای دکتر شاهکار عرض کرده باشم که خیال نمیکنم در یک چنین موقعی اگر چنین لایحه ای داده میشود و ۲۸ ماه تقابل داده میشود به ۲۴ ماه این دلیل بر این باشد که ما خدای نکرده در یک چنین موقعی که بایستی بیش از پیش نیروی خودمان را تقویت کنیم و سعی کنیم بر اینکه صلح را در جهان با تقویت نیروی دفاعی خودمان تحکیم بکنیم تصور این بشود که ما تقابلی داده ایم در کار خودمان و یا تضعیفی از نظر تقویت دفاعی کشور بوجود بیآوریم بنده بر عکس معتقد هستم که صلح جهان وقتی تأمین میشود که ملل دارای بنه دفاعی قوی باشند تا با قدرت و نیرو بتوانند صلح جهان را حفظ کنند که دیگران تصور تجاوز بنمائشان خطوط نکند به همین جهت بنده بسیار خوشوقت هستم بر اینکه خدمت نیروی دریایی راه ۲۴ ماه تعیین کرده است و بنده اینطور استنباط میکنم که هم آهنگی در قشون و در ارتش و در نظام ایران بوجود بیاید برای اینکه ماهه میدانیم در کشور ما مدت نظام وظیفه دو سال است یعنی ۲۴ ماه نیروی دریایی

هم یکی از قدرتهای دفاعی و نظام وظیفه ما است در لایحه فکر میکردم که چه دلیلی داشت که وقتیکه نظام وظیفه ما مدتش دو سال است نیروی دریایی ما چهار ماه اضافه داشته باشد و این کاری که شده بسیار کار خوب است از نظر یک شکل شدن و هم آهنگ شدن و یک جور شدن سازمان نظام ما که نیروی دریایی ما هم عرض سایر دستها قرار گرفته (صدر زاده و داوطلب بیشتری پیدا میکنند) و داوطلب بیشتری پیدا میکنند و مخصوصاً خواستم تذکر داده باشم که امروز باید به نیروی دریایی خودمان بیش از پیش اهمیت بدهیم ما در دو قسمت هم در شمال و هم در جنوب دریا داریم و بایستی به نیروی دریایی خودمان بیش از پیش توجه بکنیم و به همین دلیل منی منکم جناب آقای وزیر جنگ در این موضوع اگر امکان دارد یک توضیحاتی بیاورند که ما بدانیم چه فعالیتی وجه عملیات درین قسمتها شده و چه ترتیبی داده اند که ملت ایران مستظرف باشد این فعالیت بسیار مؤثری که در ارتش ایران شده است مخصوصاً خواستم از این موقف استفاده کنم از مانور بسیار مهم که در چند روز پیش در کرمانشاه در حضور اعلیحضرت همایونی و مهمان بزرگوارشان اعلیحضرت ملک فضل بادشاه عراق داده شد و شنیده ام اندازه قابل توجه واقف شد و گفته شد که قشون ایران، ارتش ایران مجهز است بهتر به سلاح روز و با تربیت خوب امروزه به جهت ما امید و ابراهیمت و ایستایی هم آنگونه وجود بیاید همیشه که وزارت جنگ فکر کرده و این لایحه هم به من اندازه دو سال کافی است و اگر ما بخواهیم نیروی دریایی را بشعور که جناب آقای دکتر شاهکار فرمودند از دو سال کمتر بکنیم یک تزلزلی در سایر قسمتهای نظام وظیفه از نظر حق پیش میآید و بنده موافق هستم به همین نحوی که دولت داده است آقایان نمایندگان محترم همینطور تصویب بفرمائید.

نایب رئیس - آقای صدر زاده.

صدر زاده - بنده موافقم.

نایب رئیس - آقای وزیر جنگ (سراشکر و ثوق) - در صلح طلبی ملت ایران هیچ تردیدی نیست همیشه ملت ایران، کشور ایران دولت های ایران از زمان قدیم این موضوع را بنصه ظهور رسانده اند که طالب جنگ نیستند ولی البته در موقع لازم هم با تمام قوا از حدود و ثغور کشور و از استقلال کشور دفاع خواهند کرد (صحیح است) ولی این کم کردن مدت خدمت از ۲۸ ماه به ۲۴ ماه میخواهم عرض کنم که روی صلح طلبی نبوده است بلکه روی مصالح خدمتی بوده است یک وقتی در کشورهای دیار در همه ارتشها معمول بود که خدمتهای مختلف برای رشته های مختلف قابل میشدند و نصف توپخانه

بسم صنف عالم معروف شده بود، صنف فنی معروف شده بود و مدت خدمت بیشتری داشت صنف بیاد یک صنف سولو و ساده و آسان تلقی شده بود که مدت خدمت خیلی کوتاه بود یعنی عملیات کمتری لازم است و اما امروز میشود گفت که تمام صنوف با این اسلحه های جدید و وسائل مدرنی که در اختیار دارند بیک اندازه گرفتاری عملیات و آموزشی را دارند اختلاف بزرگ نیست باین دلیل نیروی دریایی را که سابقاً فکر میکردیم نسبت بسوار و پیاده و قوای زرهی و غره جنبه صنفی آن بیشتر است و عملیات طولانی تری لازم دارد مدت خدمت بیشتر باشد امروز شاید حق بود که میگفتیم همان ۲۴ ماه خدمت کنند ولی روی همان نظریات که آقایان اظهار کرده اند ما فکر کردیم که احتیاجی نیست و صحیح نیست که افراد نیروی دریایی را بیش از مدت دیگران زیر پرچم نگاهداریم اما کمتر از این مدت هم که جناب آقای دکتر شاهکار پیشنهاد فرمودند بصلحت نیست برای اینکه تمام وقت و زمان و زحمات افسر های ما صرف تعلیم خواهد شد بدون اینکه در ارتش مدت کافی باشد که از این تعلیمات استفاده شود، بدون اینکه این افراد ورزیدگی کافی از تعلیمات خود حاصل کنند، غالب آقایان خدمت نظام وظیفه کرده اند و می دانند که وقتی سر بازی داخل خدمت می شود البته چهار ماه اوله مؤثر است و در قبال هشت ماه قابل استفاده خدمتی نیست که بتواند پاسداری بدهد یا مانور و در عملیاتی بکند پس این سال اول صرف تعلیمات و ورزیدگی میشود بیکسال هم تمرین پیدا میکنند و استفاده از وسائل می شود و میروند از طرف دیگر آقایان توجه دارند که در ارتش فقط همه وقت صرف تعلیمات غیر نظامی منجمله خواندن و نوشتن و کشاورزی و یک قسمتی هم اصولاً در نظر هست که صرف تعلیمات حرفه ای بشود که باین توسعه ای که عملیات هرمان و آبادی در کشور پیدا کرده افراد فنی داشته باشیم که بتوانند باین برنامه های وسیع اقتصادی ما کمک کنند بنابراین با این تعلیمات متنوع که داریم هفت زده میشود که این ۲۴ ماه کافی است و نیروی دریایی را ما از این جهت کم کردیم که داوطلب برای آنجا پیدا بشود چون وقتی که ۲۸ ماه بود حتی المقدور سعی می کردند که بدست هائی بروند که ۲۴ ماه است حال که همه یکسان شده از این جهت اشکالی نخواهد بود.

نایب رئیس - چون دیگر در کنیات بحثی نیست رای میگیریم بورد در ماده واحد آقایانی که با ورود در ماده واحد موافقت بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحد مطرح است مخالفی نیست آقای تیمورتاش مخالفند.

تصوه ۲ - مدت استفاده از مقررات این قانون یکسال می باشد و وزارت جنگ می تواند کلیه وجوهی که بر اثر اجرای این قانون حاصل میگردد برای تهیه ساختمان مناطق و حوزوهای نظام وظیفه و اماکن لازم جهت تجمع افراد احضار شده بخدمت توسط بانک ساختمانی مصرف نماید. بجای مخبر کمیسیون نظام - کیکاووسی

نایب رئیس - آقای دکتر پیرنیا - آقایان ملاحظه می فرمائید که این لایحه دو قسمت دارد یک قسمت معافیت یک عده افرادیست که بمعلی باصل ما و واحد رای میگیریم آقایانیکه با ماده واحد موافقت بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد در این باب آقایان در خواستی ندارند (اظهاری نشد) رای نهائی نسبت بماده واحد میگیریم آقایانی که موافقت با مجموع ماده قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد برای تعیین تکلیف بمجلس سنا فرستاده می شود.

۷ - شور اول گزارش کمیسیون نظام راجع به تمدید مدت معافیت هشمین مرتبه متولدین ۱۳۰۶ تا ۱۳۱۱

نایب رئیس - لایحه دیگری از کمیسیون نظام رسیده شور اول آن مطرح است قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) گزارش از کمیسیون نظام ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۲۸ مهر ماه ۱۳۳۶ لایحه دولت راجع بتمدید مدت معافیت بقیه مشمولین متولدین سال ۱۳۰۶ تا پایان سال ۱۳۱۱ شمسی را با حضور آقای وزیر جنگ مطرح و پس از مذاکراتی ماده واحد پیشنهادی را تصویب و اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مبادرد.

ماده واحد - مشمولین متولدین ۱۳۰۶ تا پایان ۱۳۱۱ (باستثنای دیپلومه ها و دکترها که تابع مقررات خاصی هستند) که از لایحه معافیت مصوب بیست تیر ماه ۳۳ استفاده نکرده اند با شرایط زیر می توانند از خدمت زیر پرچم در زمان صلح معاف شوند :

۱ - جزو کسانی که مشغول خدمت زیر پرچم هستند نباشند.

۲ - جزو فراریان از خدمت زیر پرچم نباشند.

۳ - مبلغ یک هزار ریال پرداخت نمایند.

تصوه ۱ - مشمولین نامبرده میتوانند با پرداخت مبلغ مزبور ببنک ملی و یا شهب آن (بحساب وزارت جنگ) برک معافی خود را از مناطق و حوزوهای نظام وظیفه دریافت دارند.

را بیوشند لباس سر سازی بجای اینکه نماینده اهمیت خدمت سر بازی بشود علامت فقر و بدبختی میشود هر وقت که این فرد یا افرادی آیند وارد ده میشوند می گویند این آن کسی که پول نداشته و نتوانسته صد تومان را تهیه بکند و بپردازد ببینید وضع نظام وظیفه جناب آقای تیمورتاش بجهت صورت و بجهت وضعی درمی آید به همین جهت در دولت اسبق که این وضع پیش آمد با اینکه بنده خدمت دولتی نداشتم و از کار دولت دور بودم با مقامات ارتشی و دولتی در تماس بودم بشدت تند کردام به این آقایان که اینکار لطه شدید بوضع خدمت نظام وظیفه و بوضع ارتش بطور کلی میزند البته در آن موقع ایران دچار یک بحران شدیدی بود و بخصوص بحران مالی که تمام آقایان استحضار دارید دولت وقت نشست به روشیهای میشد برای اینکه یک راه نجاتی از این بحران مالی پیدا کند و این فکر بسیار غلط در آن موقع مطرح شد و با وجود اینکه عده زیادی بودند که در دستگاه ارتش با این فکر جداً مخالف بودند بتصویب رسید و در آن موقع هم بهیچ وجه صلاح مملکت نبود اگر در آن موقع دولت احتیاجی بیول داشت باید یک وسایل دیگری پیدا بکند و برای گرفتن پول مالیات بر سرمایه ببندد نه اینکه بحیثیت ارتش را برای چند میلیون تومان پول بفروشد بنده خیلی متعجب شدم که دردم یک رویه های غلطی که گذاشته میشود دولت های و بسیار مقدس و خدمت عمومی سر باری و نظام وظیفه در مقابل گرفتن صد تومان باشخص داده شد علت این مطلب هم اینست که نفس این عمل بحیثیت وظیفه سر بازی لطمه شدید وارد می کند و در آن آن جنبه احترام خودش می اندازد این جریان سوایقی دارد در قدیم البته نظام وظیفه جنبه عمومی نبودت باین ترتیب بود که فقط اشخاص مجبور بودند یا مالیات بدهند یا خدمت نظام وظیفه کنند و باین ترتیب خدمت نظام وظیفه شبیه بیک بیگاری بود بیگاری باین ترتیب میکردند یا عده ای مجبور بودند بیگاری بکنند یا این که مالیات بدهند در سوابق تاریخ مالیه وقتی ملاحظه بفرمائید می بینید بجای اینکه مالیات از اشخاص بگیرند از آنها بیگاری می گرفتند و یا خدمت نظام وظیفه این یک کنسپسیون Conception قرون وسطائی و قدیمی است افکار مدرن امروز خدمت نظام وظیفه را یک خدمتی میدانند که بتوان آنرا در مقابل صد تومان معامله کرد و دولت نباید این رویه را برای نظام وظیفه برقرار کند که در مقابل صد تومان او را ببخشند و این اصل بدستگاه ارتش ایران لطمه میزند فکر کنید عده ای در زهدی یک نفر دو سه نفر هستند که نمیتوانند این صد تومان را بدهند آنها مجبورند که لباس سر بازی

را ، کسانیکه در کمیسیون محترم نظام تشریف دارند ، متقاعد بکنم که بکلی از تعقیب آن یک چیز صرف نظر بکنند و بسادمانه که این رویه کاملاً بسا حیثیت و شرافت ارتش بازی می کنند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای تیمورتاش

تیمورتاش - بیانات قضیح و مؤثر جناب آقای دکتر پیرنیا البته اگر از زاویه ایکه ایشان ملاحظه می فرمایند یعنی معادله لباس سر بازی و صد تومان پول باشد صد صد صحیح است ولی بنظر بنده نباید اینرا از این زاویه قضاوت کرد اکثر آقایان محترم مستحضر هستند که نظام وظیفه و مأمورین نظام وظیفه برای اینکه از خودشان دفاع بکنند اغلب بکسانی که مشمول نیستند مراجعه می کنند و چه بسا از راه های دور اینها را می آورند و برای اینکه خرج لازم را بدهند و همین ایاب و ذهاب اینها را که حسا بفرمائید بیشتر از این مطالبی است که می فرمائید و برای آن اشخاص اسباب زحمت و دردسر و اتلاف وقت است آمده اند و گفته اند کسانیکه یعنی تا متولدین ۱۳۱۱ برای اینکه از نظام وظیفه معاف باشند و این ورقه قطعی را در دست داشته باشند پولی بدهند و این پول را در تصوه و معلوم کرده است که بچه مصرف برسد بمباره آخری چیزی نیست که خارج از محیط نظام باشد برای اینست که سر باز خانه ساخته شود موجبات بیشتری است برای کسانی که این خدمت مقدس را انجام می دهند اما نکته دیگری که می خواستم عرض کنم و مؤید همین موضوع است کلمه ایست که اینجا نوشته شده است با شرایط زیر می تواند از خدمت زیر پرچم در زمان صلح معاف باشد بنده خیال میکنم بهترین تفسیری است که می شود کرد که هیچک از افراد ایرانی موقعی که وطنشان در خطر است نه در مقابل پول نه در مقابل هیچ چیز دیگر نمی توانند از دینی که در مقابل میهنشان در مقابل وطنشان دارند شانه خانی کنند بنده اتفاقاً از نظر اینکه در این زمینه صحبت کردم همین موضوع زمان صلح را از جناب آقای وزیر جنگ سؤال کردم و ایشان همین جوابی را که عرض آقایان رساندم به بنده فرمودند یعنی آن زمانی که احساس خطری برای ایران بشود هر یک از فرزندان ایران وظیفه فطری و وجدانی و شرافتی خودشان میدانند که در مقابل هر مخاطره ای دفاع کنند و اینجاست که صد تومان و صد هزار تومان و صد میلیون تومان نمی تواند مؤثر باشد و همین موضوع را که در همین جا نوشته اند بهترین دلیلش اینست که این آقایان اقتضای سر بازی و فداکاری در راه وطن را بیول نخواسته اند و فرور شد عرض دیگری که داشتم راجع به این جزء فراریان از خدمت

خواهید گفت همه اینها را نمیتوانید بپذیرید عرضی ندارم اگر میتوانی چرا یک عده دیپلمه و لیسانسیه و دکترها معاف نمی کنی بچه دلیل این تبعیض بزرگ را قائل میشوی (بعضی از نمایندگان - تبعیض نیست) (تیمور ناش - آنها کادرند، افسرند) بنده خودم هم خدمت نظام وظیفه را مقترحم که با افسری انجام داده ام ولی اگر اینها را بپذیرد زود تر بدانید که انجام خدمت نظام وظیفه با زندگی جوان ایرانی که دیپلمه است لیسانسیه است یاد کنی است بستگی مستقیم دارد هر چه این را نگاه دارید این نمی تواند زندگی قطعی و حقیقیش را در این مملکت بگذرد و مشغول کارش بشود قرعه می کشید وسیله فراهم کنید تمام اینها را بپذیرد آنقدر استثنای تبعیض وجود نیابد و مطالب دیگری که این لایحه و این ماده بدون مطالعه تنظیم شده است این است که ما خیلی خونریزی اینجا نوشته ایم که جز فراریان زیر پرچم نباشند آقا اگر کسی فرار کرد باید اشد مجازات را در باره اش منظور بفرمائید مثل اینکه منتظر بوده ایم حتی فراریان را هم برداریم معاف کنیم اینها چیست در این لایحه نوشته شده است باید آقا شدید ترین مجازات ها را در باره کسانی که از خدمت زیر پرچم فرار کرده اند اعمال کنید باین ترتیب توی قانون مثل اینست که یک نوع احترامی با آنها گذاشته اند آقا فراری را باید بپذیرید بدترین مجازات را بکنید آنوقت مبلغ یک هزار ریال بپردازد گمان هم میکنم که همانطور که ناطق قبل فرمودند از این سبک تر نیست و کردی که هزار ریال بپردازند بدهم در تبصره نوشته اند این یک هزار ریال را بپردازند بدهم بجز این نظام وظیفه سازیم واقعا تعمق بفرمائید صد تومان از هر کس بگیرند بعد بر ندادند نظام وظیفه سازند آیا این بنیان و خشتی که اینچنین گذاشته میشود از آقایان سؤال میکنم خشت و سنگی که با این پول گذاشته میشود این اداره نظام وظیفه است بنده استدعا میکنم یک قدری توجه بفرمائید این ماده بشان نظام صدمه میزند اجازه بفرمائید برود بکمیسیون درست مطالعه بشود یک ماده متین و وزن محترم سنگین و صحیحی تنظیم بکنید بیاورید و طوری نشود که همیشه این عنوان بشود از طرف جوانها که تامل و تسامح موجب معافیت از نظام وظیفه است و الان بنده هم دوره هائی دارم، آقای دکتر عدل که آنها چون تصدیق طبیب درست کردند وسایلی بر آن بکنند و بنده با این اوصاف داد که مغرب و متضررند چون ما از نظام وظیفه بسیار چیز یاد گرفتیم

نایب رئیس - آقای وزیر جنگ وزیر جنگ کم که شخصاً با هر نوع ارفاقی مغالقم یعنی خیال میکنم یک قسمت از خرابی

های مملکت ما روی همین حس ارفاق و صرف نظر کردن و گذشت هاست این چیزهاست که کارهای ما را خراب میکند من جمله همین گذشت های مالیاتی، بنظر من یکی از عللی که باعث شده اشخاص تشویق بشوند و راجع بپرداخت مالیات زیاد تعجیل نکنند همین ارفاق است که سالهای قبل شده و امیدواریم که دولت فعلی هیچگونه ارفاقی قائل نشود بلکه جرایم بسیار سخت بگیرد در قسمت نظام وظیفه هم عقیده بنده همین است و باید عرض کنم که این لایحه مغالطه باین نظر نیست با توضیحاتی که عرض خواهم کرد ولی هم در قسمت صد تومانی گرفتن و هم در قسمت لیسانسیه ها همانطور که یکی از آقایان بیان کردند از زوایای دیگری نگاه میکنند یعنی از آن زاویه بدش نگاه می کنند اول پول گرفتن برای معافیت آقدرها که آقای دکتر پیرنیا فرمودند لطمه ای ببعیثت ارتش نمیزند برای اینکه خیلی از کشورها بودند و شاید حالا هم هستند که پول میگیرند و از همان پولها بکنند و کادر درجه داری را تقویت بکنند و لیسانسیه ها و کادرها افسر بشوند

نایب رئیس - آقای صدرزاده صدرزاده - تصور میکنم هیچیک از آقایان محترم در این باب تردیدی نداشته باشند که حفظ استقلال و حدود و نفوذ یک مملکتی متوجه فعالیت و کوششی که افراد میبایستی در باب حفظ آن بوجود بیاورند و بظهور برسانند این نظام وظیفه یکی از قوانین بسیار خوبی است که از تصویب مجلس شورای ملی گذشته است و یک عده کثیری از افراد این مملکت همیشه تحت تعلیمات و تربیت نظامی میتوانند امکان این را حاصل بکنند که از استقلال مملکت خودشان و از خرابی و از کانون زندگیشان دفاع بکنند در ابتدائی که این قانون نظام وظیفه گذشت هنوز شاید یک افرادی درست به اهمیت این قانون پی نبرده بودند باین صورتیکه امروزه ما وظیفه میباشیم و خودشان را معرفی می کنند بنابراین برای آن سنوات گذشته افرادی هستند که خدمت زیر پرچم را انجام ندادند و الان در یک نکته ای است که در تبصره دوم می نویسد از لحاظ تعلیمات زیر پرچم ممکن نخواهد شد بلکه ممکن است جاومکان را برای آن عده ای که در این مکان خدمت می کنند تنگ بکنند این بود که در قانونی که قبلاً گذشت نسبت باین اشخاصیکه سنوات زیادی بوده است که بایستی بیایند و بنده اند یک معاقتی قائل شد ولی چون مدت این قانون یکسال بیشتر نبود و البته تصدیق بفرمائید که مشمولین این قانون هم بیشتر اشخاصی بودند که در دهات و قصبات بوده اند و وسائلیکه از این قانون آگاهی پیدا میکنند نداشته اند بعد از آن که یک عده ای معاف شدند آنها مطلع شده اند و بیدار شده اند که اگر در آن موقع مراجعه کرده بودند میتوانستند معافیت تحصیل

کنند آنها مکرراً مراجعه بقامات کرده اند و تقاضا کرده اند که این لایحه تعدیل پیدا کند که برای آنها هم این امکان پیدا بشود که بیایند و معافیت خودشان را تحصیل بکنند این قانون بر روی این اصل تقدیم مجلس شورای ملی شد اما اینکه بعضی از آقایان تفسیر فرمودند باینکه خدمت نظام وظیفه را بصد تومان فروخته اند من تصور می کنم که این تفسیر درست نباشد و شاید هم مناسب نباشد گفته شود افرادی میبایستی بیایند و خدمتی را انجام بدهند یا باید گفت که این مبلغ جریمه قصور و تسامح آنها در انجام خدمت است یا باید گفت که این افراد یک خدمت بملکت انجام می دهند چون از طریق ما اشخاص بملکت میکنند افرادی میبایستی در آن روز بیایند خدمت نظام وظیفه را انجام بدهند ندادند امروز که معافیت میخواهند تحصیل کنند از طریق مال باید خدمت بکنند که این خدمت مال هم در راه تأسیسات نظام وظیفه صرف شود و بملکه اگر اشخاصی هم باشند که مایل باشند خدمت را ادامه بدهند منع نشود چون گفته شده است که کسانی که حاضر هستند برای انجام خدمت پذیرفته میشوند و اگر بودند با قید دوش شرط میتوانند معافیت تحصیل کنند یکی از آنها اینست که الان مشغول خدمت زیر پرچم نباشند چون آن کسیکه مشغول خدمت زیر پرچم است خواسته است که خدمت زیر پرچم را انجام بدهد شرط دوم اینست که جز فراریان نباشد این نکته بسیار صحیحی است که اشخاصی را که فرار کردند از خدمت زیر پرچم آنها را معاف نکنند تا این بدعت در نظام وظیفه بوجود نیاید که اگر کسی فرار کرد باز هم معاف خواهد شد بسیار نیکو گفته صحیحی است نفی کرده است آنها معاف نخواهند بود حالا اگر واجد این شرایط بود حتماً باید خدمت خودش را انجام بدهد اما خود بنده در این قانون یک نکته ای دارم که اینرا از آقایان استدعا میکنم توجه بفرمائید و آن نکته ای است که در تبصره دوم می نویسد می باشد وزارت جنگ میتواند کتبی و جوش که در نتیجه اجرای این قانون وصول حوزه های نظام وظیفه و اما کن لازم جهت تجمع افراد احضار عده بخدمت توسط بانک ساختمانی مصرف نماید اولاً اینکه «میتواند» بنظر من کلمه صحیحی نیست باین کار لازم و صحیح است پس باید گفت وزارت جنگ مکلف است و باید بکند برای اینکه شما اگر تصویب کردید که این پول در انبار صرف شود باید حتماً در همین راه مصرف بشود ولی وقتی کلمه میتواند گفتند ممکن است این بعد عوض بشود و این پول را در راه دیگری مصرف کنند اگر راه دیگری در

نظرات حالا بگوئید، مطلب دوم که مهم تر است این است، ملاحظه می فرمائید مثلاً وزارت کشور کمیسیون تشکیل میدهد که یک روشی اتخاذ میکنند که مردم حاجتی بر سر نداشته باشند این در حرف است اما در حین عمل هر اقدامی که میکنند کاری که میکنند عملاً تجمع مردم را در مرکز فراهم میسازد یکی همین مسئله ساختمانهاست این ساختمانهای زیادی که در تهران میشود سبب میشود که یک عده مردم بطرف تهران هجوم بیاورند و در شهرستانها مناطق نظام وظیفه ساختمان اصلاً ندارد پس بنابراین آن نقاط را باید مقدم بدانند و این نکته را بنده ناچارم بگویم نه فقط این قوانین سبب مهاجرت میشود که مردم بیایند اینجا افرادی هم که در تهران هستند مثل اینکه مایلند این کارها همیشه در اینجا بشود زیرا آنها هم بیشتر مایلند در مرکز کارهایی دارند انجام بدهند و مهندس و سایر افرادی که فنی هستند آنها خودداری میکنند از اینکه بشهرستانها بروند و اینجا هم این فکر را تقویت میکنند که بیشتر ساختمانها و کارها در مرکز باشد فقط مجلس شورای ملی است که در موقع تصویب قوانین باید این باریک بینی هارا بکند و این راه را مسدود کند تا آقایان محترم هم قدری تشریف ببرند بشهرستانها و میدان فعالیت خودشان را در شهرستانها بکنند (احسنت)

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده است قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) (ریاست محترم مجلس شورای ملی) چون در لایحه نظام وظیفه در مخالف دورو موافق صحبت کرده اند پیشنهاد کفایت مذاکرات دارم. سعید مهدوی

نایب رئیس - آقای سعید مهدوی (بنده ای از نمایندگان - مغالطی نیست) این مطالب در جوانها لطفاً بکفایت مذاکرات رأی ندهید و لولاً اینکه در این جلسه هم تمام نشود، اجازه بفرمائید موافق و مخالف که مطالبی دارند صحبت کنند، تمنی میکنم توجه بفرمائید

نایب رئیس - آقای کیکاوسی

رئیس کمیسیون نظام - (سر لشکر - کیکاوسی) - بنده خیلی مناسبم که این لایحه طوری تلقی شده است که مثل اینکه یک لایحه جدیدی بمجلس آورده شده است (بعضی از نمایندگان - جدید است) اجازه بفرمائید بنده اگر میل داشته باشید خیلی روشن تر هم میتوان صحبت کنم، عرض کنم که قانون نظام وظیفه یک قانون بسیار مهمی است (بعضی از نمایندگان - بسیار صحیح است) الان در نتیجه گذشت سنواتی با اطلاعاتی که بنده دارم یک کمیسیون بنیم تقریباً تکلیف که پرونده ها ایشان در نظام وظیفه موجود است (مهران - بگوئید معافند) اجازه بفرمائید بنده عرضم را بکنم والا بنده

احمد مهران - عرض کنم که قوانین از لحاظ منطقه مشمول و کلیت با هم فرق میکنند یک قانونی هست که در یک منطقه و دوم بزرگی حکومت میخواهد بکند یک قانونی هم هست فرض بفرمائید برای ورته فلانکس که به آنها یک مبلغی در ماه بدهند و تصویب میشود بنده استدعا میکنم که همکاران محترم از این نظر نوع قضیه را مطالعه کنند آقای وزیر جنگ یک ماده ای آورده اند اینجا میخواهند یک معاف کردن را گرایش مقتضی بدانند مغالط نیستیم ولی طرز عمل مورد بحث است و اثری که معنی این قضیه در روحیه جوانهای این کشور می گذارد، آقا استدعا میکنم اجازه بفرمائید بحث بشود بنده از همکار محترم آقای مهدوی استدعا میکنم واقعا ایشان که سالها خودشان در مجلس بوده اند و میدانند اثر روانی یک عده از قوانین در مردم چه میشود و چه خواهد بود بنده عرض میکنم میفرمائید خوشحالند اگر صد تومان بدهند و بروند اقبال بکنند یک قدری ما با اساس وطن پرستی و تربیت جوانان و ایجاد یک تربیت وطنی و مملکت خواهی و شاهدوستی و وطن پرستی توجه کنیم والا تصدیق میفرمائید که با نوشتن یک سطور در وزارت جنگ و یک عده ای خلاص میشوند، اما هر کسی نسبت بملکت وظیفه ای دارد و این وظیفه را باید انجام بدهد شما آمدید و قانون نظام اجباری را بدل کردید بنظام وظیفه عمومی اجازه بدهید الفاظ معانی را درست ندهد جناب آقای وزیر جنگ شما فرمودید نظام وظیفه عمومی یا این اسم را بردارید یا اجازه بفرمائید در لایحه ای که بمجلس تقدیم میفرمائید این جنبه عمومی و اساسی محفوظ بماند استدعا میکنم برای اثر روحی این مطالب در جوانها لطفاً بکفایت مذاکرات رأی ندهید و لولاً اینکه در این جلسه هم تمام نشود، اجازه بفرمائید موافق و مخالف که مطالبی دارند صحبت کنند، تمنی میکنم توجه بفرمائید

نایب رئیس - آقای کیکاوسی

رئیس کمیسیون نظام - (سر لشکر - کیکاوسی) - بنده خیلی مناسبم که این لایحه طوری تلقی شده است که مثل اینکه یک لایحه جدیدی بمجلس آورده شده است (بعضی از نمایندگان - جدید است) اجازه بفرمائید بنده اگر میل داشته باشید خیلی روشن تر هم میتوان صحبت کنم، عرض کنم که قانون نظام وظیفه یک قانون بسیار مهمی است (بعضی از نمایندگان - بسیار صحیح است) الان در نتیجه گذشت سنواتی با اطلاعاتی که بنده دارم یک کمیسیون بنیم تقریباً تکلیف که پرونده ها ایشان در نظام وظیفه موجود است (مهران - بگوئید معافند) اجازه بفرمائید بنده عرضم را بکنم والا بنده

هم میروم روی فرهنگ صحبت میکنم، عرض کنم این لایحه ای که دولت آورده است بمجلس در کمیسیون با نهایت دقت مطالعه شده، اگر یکی از آقایان مطالعه فرموده اند گناه این نیست که جمعی بلا تکلیف باقی بمانند و وضعیت روشن نشود (صحیح است) عرض کردم البته نظر مجلس صائب است اگر کفایت مذاکرات را کافی ندانست بحث ادامه پیدا خواهد کرد ولی این قانون نمی تواند مستثنی باشد یا بصورت مجزائی از قوانین که سابقاً گذشته انجام بشود ما در آن قانونی که در موقع خودش گذشته و دوم تبهم بمجلس آمده و تأیید شده بنده کار نویس کمیسیون نظام بودم بخودم اجازه ندمادم که در این کار تبعیضی قائل شوم و هیچوجه تبعیضی در کار نیست توضیحاتی که جناب آقای صدرزاده فرمودند هم بسیار صحیح و هم روشن بود و بیانات سلیسی که فرمودند جامع بود و بنظر بنده هیچ احتیاجی ندارد که برگردد بکمیسیون کمیسیون مطالعه خودش را کرده است و هیچ احتیاجی ندارد که مطالعه بیشتر بکند قبل از اینکه مورد بحث قرار بگیرد اگر آقایان موافقت فرمودند نظرونظر دادند کافی است باز کمیسیون می آید عرض کنم موضوع دیگری که هست بالاخره یک اشخاصی در یک مشاغل تخصصی دارند و یک کار هائی کرده اند این لایحه نه بعیثت مملکت نه بعیثت نظام و نه بعیثت قانون هیچ اشخاصی وارد نمی آید جز اینکه ما خودمان از چشم بدبینی این را مطالعه کنیم و خودمان ب مردم تلقین کنیم (مهران - وطن پرستی استثناء ندارد) آقایان یک قانونی که در یک مملکت وضع بشود برای اینکه به اقصی نقاط این مملکت برسد آقایان که بهتر از من وارد هستید که تشکیلات مملکتی چطور است میدانید که این قانون به گوشه های جنوب این مملکت بچشم و بچه شکلی خواهد رسید انتظار نداشته باشید که یک قانونی که در تهران میگردد و ۲۴ ساعت بعد در تهران مطلع می شویم در جاسک یا جاهای دیگر هم مطلع بشوند اینها مردمانی بودند که اگر اطلاع داشتند موقع خودش حاضر میشدند وضعیت طوری است که باید این را در نظر گرفت الان نظام وظیفه با گذشتن این قانون نزدیک صد هزار پرونده را که هر روز در دستش است و هر روز باعث زحمتش است از آن راحت میشود بنده میخواهم بیش از این صحبت کنم تقاضا دارم از آقایان این دفعه که کمیسیون تشکیل میشود تشریف فرما بشوند بنده در موضوع نظام وظیفه اگر باشد توضیح خواهم داد موضوعی هم باشد که اطلاع نداشته باشم کمیسیون توضیح خواهد داد و نظر بنده این است که این لایحه احتیاجی ببر گشتن کمیسیون ندارد فرمایشات جناب آقای صدرزاده که کلمه

میتواند به باید تبدیل گردد صحیح است و بایندها وزیر جنگ هم صحبت کردم قبول فرمودند و آن ماده هم که ساختمان در شهرستانها ساخته بشود در مرکز ساخته نشود بنظر بنده منطقی است و بنده از احاط مخبر کمیسیون قبول میکنم و برای اینکه وقت مجلس گرفته نشود از بقیه مطالب هم فلانصرف نظر میکنم

نایب رئیس - رأی میکنیم بکفایت مذاکرات آقایانی که موافقت فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد رأی میکنیم بفرورد در مواد آقایانی که با ورود در موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است آقای عمیدی توری مغالطه (عمیدی توری - بلی) بفرمائید

عمیدی توری - در این فکری که وزارت جنگ کرد که تکلیف کسانی که به مملکت از نظر خدمت زمان صلح احتیاجی نیست معلوم بشود، تنها محل تردید نیست که مورد استقبال مجلس شورای ملی است بلکه مخصوصاً نمایندگان شهرستانها با اطلاعاتی که از بعضی از حوزه های نظام وظیفه نسبت به بعضی از مشمولین پیش آمده و اطلاع داریم خیلی خوشوقت هستیم که وزارت جنگ همچو فکری را آورده و واقعا باید تکلیف این اشخاص را معلوم کرد منتهی بحث و اختلاف نظر بین بعضی از آقایان و من هم که طرفدار آن هستم این است که آقا چرا شما این نظر اصولی را بآن معنای اصولی خودش عمل نمیکنید بحث سر این است که بهتر از این است که ما از خاصه خرجی و از اینکه نشان بدهیم که در اجتماع ما صد تومان ملاک معافیت است یا از اینکه نشان بدهیم که تمول رجعانی است باینکه مقرر بشود بین تحصیل کرده یا غیر تحصیل کرده فرق قائل بشویم آن کسی که تحصیل کرده لیسانسیه شده کتر شده نمی بایستی از این اصل کلی استفاده بکند و دیگری که تحصیل نکرده و یک فرد عادی است از یک امتیازی استفاده بکند و بیا محدود بودن بهمت خاصی که بتولدین ۳۰۶-۳۱۱ شامل شد و حال اینکه این گرفتاری باز هم برای دیگران بوجود می آید، بحث سر اینست که بیاییم یک فکری بکنیم که غیر اینکه برای خدمت زمان صلح لازم هست مشمول گرفته بشود و بیزانی که مورد احتیاج هست گرفته شود تکلیف مردم بطور کلی معین بشود الان بنده روزی از رئیس کل نظام وظیفه شنیدم که فرمودند که وقتی که ما آگاهی کردیم که مشمولین دیپلمه و لیسانسیه بیایند جمعیت زیادی هجوم آوردند ما می گفتیم که تعداد معینی از شما میخواهیم آنها می گفتند ما همه حاضریم بیاییم خدمت بکنیم تکلیف ما را معلوم بکنید بعد سال بسال باز همین

